

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Turcya. — Australia. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 8. marca. Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem własnoręcznem pismem z 28go z. m. opuścić najtąskawiej wszelką karę osobom skazanym już przez cywilne sądy karne za zbrodnię obrazy majestatu, obrazy jakiego członka domu cesarskiego, zakłócenia spokojności publicznej (§§. 63—66 kod. kar.) lub też za przestępstwo wymienione w §. 300 kod. kar. i nakazać zarazem, ażeby dla takich karygodnych postępów, jeżeli popełnione zostały przed terminem ogłoszenia tego aktu łaski, nieścigano nikogo ze strony sądu karnego, jako też wszystkie wytoczone już w tym czasie śledztwa za którykolwiek ze wspomnianych karygodnych postępów zawieszono zostały.

W wykonaniu tego najwyższego aktu łaski wypuszczono na dniu 5. b. m. jako w dzień szczęśliwego rozwiązania Jej Ces. Mości dwie tą amnestyą objęte osoby z więzienia lwowskiego sądu karnego.

Wiedeń, 8. marca. (Depesza telegraficzna p. minister spraw wewnętrznych do p. Namiestnika we Lwowie).

Buletyn: Stan zdrowia Jej Mości Cesarzowej był dnia wczorajszego całkiem pomyślny. Jej Mość Cesarzowa spała zeszłej nocy bardzo spokojnie. Również stan zdrowia nowo-narodzonej Arcyksiężniczki nie pozostawia także nic do życzenia.

Seeburger pierwszy c. k. lekarz przyboczny.
Dr. Bartsch, profesor.

Lwów, 9. marca. Dnia 9. marca 1855 wyszła i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część XII. oddziału II. dziennika rządowego z roku 1854 dla okręgu administracyjnego Namiestnictwa we Lwowie.

Część ta zawiera pod:

- Nr. 47. Uwiadomienie c. k. Namiestnika z dnia 12. października 1854 l. 17.032 o wynagrodzeniu podwód przeprzężnych dla oficerów stopnia wyższego, wezwanych na świadków do cywilnego sądu karnego w sprawie prywatnej.
- Nr. 48. Obwieszczenie Namiestnika z dnia 15. października 1854 l. 16.347 o postępowaniu przy utrzymaniu gościńców skarbowych i obwodowych.
- Nr. 49. Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z dnia 18. listopada 1854 l. 23.435 o sprawianiu okien zimowych w pomieszkaniach zandarmeryi.
- Nr. 50. Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z dnia 30. listopada 1854 l. 23.366 względem ogłoszenia taryf targowego.
- Nr. 51. Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 22. listopada 1854 l. 17.000. Surowy zakaz nieupoważnionej sprzedaży tak zwanych Redlingerowskich pigulek.
- Nr. 52. Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z dnia 23. listopada 1854 l. 23.864 względem pokrycia potrzeb krajowych i oswobodzenia gruntu na rok 1855.
- Nr. 53. Obwieszczenie Namiestnictwa z dnia 29. listopada 1854 l. 25.212, że koszta komisyonowania przez urzędników politycznych z powodu obmyślenia lokalności na szpitale wojskowe i inne pomieszczenia dla wojska, spadają na dotacyę administracyi politycznej.
- Nr. 54. Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z dnia 29. listopada 1854 l. 25.575, że nowa „farmakopea austryacka“ obowiązująć zaczyna.

Sprawy krajowe.

Przemysł, 28. lutego. Dziennik *Ostdeutsche Post* donosi w numerze 45, że w okolicy Przemysła wilki napadły na jednego księdza obrządku grecko-katolickiego i na jednego c. k. pod-

porucznika i rozszarpały ich na miejscu. Na szczęście całe to opowiadanie jest zupełnie zmyślane. Pojawiają się w prawdzie i w tych stronach czasami wilki, jednak pewną jest rzeczą, że w ciągu całej zimy pomimo wielkich mrozów niebyło wypadku żeby napadały na ludzi.

Wiedeń, 4. marca. Jego c. k. Apostolska Mość, przejęty życzeniem, ażeby imię i herb wielce zasłużonego około domu i państwa Cesarskiego rzeczywistego tajnego radcy Jego Ces. Mości, feldzeugmajstra i jeneralnego kwatermistrza a obecnie naczelnego komendanta 3. i 4. armii, *Henryka barona Hessa*, w braku własnych potomków żyły także w przyszłych pokoleniach, raczył dozwolone już najwyższem własnoręcznem pismem z 21. grudnia r. z. połączenie jego imienia i herba z imieniem i herbem jego przybranego syna, obecnie *Fryderyka barona Hess-Diller* uskutecznić najtąskawiej podpisaniem własnoręcznem dyplomem. (W. Z.)

(Wykaz stanu austryackiego banku narodowego z d. 27. lutego 1855.)

Aktywa.

Według statutów banku wybita moneta konwencyjna	złr.	kr.		
i sztaby srebrne			47,544.779	8 ¹ / ₄
Eskomtowane efekta przypadłe między	złr.	kr.		
5 i 92 dniami			55,012.241	53 ³ / ₄
Detto w Pradze	3,423.081	zr.	59	k.
Detto w Bernie	1,794.381	zr.	55	k.
Detto w Peszcie	3,389.255	zr.	15	k.
	2,502.926	r.	49	k.
Detto w Tryeście			5,502.826	zr. 49 k.
Detto we Lwowie	3,000.000	zr.		
Detto w Gracu	655.337	zr.	45	k.
Detto w Lincu	390.737	zr.	29	k.
Detto w Ołomuńcu	631.018	zr.	—	k.
Detto w Opawie	499.815	zr.	7	k.
„ w Kronsztadzie	469.701	zr.	34	k.
	348.296	zr.	32	k.
	17,104.452	złr.	25	złr. 72,116.694
				18 ³ / ₄
Zaliczki na deponowane według statutów krajowe papiery państwa, spłacalne najdalej w 90 dniach	42,930.600	—		
Detto w filialnych zakładach pożyczkowych	10,679.400	—		
Detto na wpłaty rat wielkiej 5 procentowej pożyczki z roku 1854	80,000.000	—		
Detto dla niektórych gmin miejskich	380.000	—	133,990.000	—
Fundowany dług państwa na wykupienie papierowych pieniędzy, a mianowicie:				
a) po 4% u procentowane	31,375.429	złr.	2 ¹ / ₄	kr.
b) nieu procentowane	31,735.976	złr.	37 ¹ / ₄	kr.
			63,111.405	39 ² / ₄
Konwencyą z 23. lutego 1852 ściągnięty po 2% u procent. dług, któremu saliny eraryalne za hypotekę służą	55,000.000	—		
Dług zaręczenia administracyi państwa za wykupione dotychczas papierowe pieniądze państwa	146,199.400	—		
Razem	201,199.400	—		
Potrąciwszy: Wpłynione od 5. września 1854 do narodowego banku na rachunek państwa kwoty	67,289.675	złr.	8 ¹ / ₄	kr.
Pozostaje			133,909.724	51 ³ / ₄
a) Pożyczka dla Węgier po 2 od sta			475.000	—
b) Na wsparcie ubogich profesyonistów bez procentu			769.300	—
Stan funduszu rezerwowego w papierach państwa	10,361.582	złr.	35	kr.
Stan funduszu pensyi w papierach państwa i akcyach bankowych	975.156	—		
Wartość gmachu bankowego i innych aktywów	5,969.819	złr.	45	kr.
			469,223.462	18 ¹ / ₄

Pasywa.

	złr.	kr.
Obieg banknotów za wykupione dotychczas papierowe pieniądze państwa 146,199,400 r.	382,391.477	—
Obieg banknotów za inne sprawy 236,192,077 „		
Fundusz rezerwowy	10,361.588	17 ³ / ₄
Fundusz pensyi	980.342	59
Fundusz bankowy, założony 100.000 akcyami	69,875.800	— ² / ₄
Suma	469,223.462	18¹/₄

Werona, 28. lutego. Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższym postanowieniem z 27. z. m. dozwolić najłaskawiej wychodzić z politycznym margrabi *Guido della Torre i p. Luigi Mozini* z Villanuova bezkarnego powrotu do c. k. państw i przywrócić im prawo obywatelstwa austriackiego.

Praga, 1. marca. Jego Eminencya imks. Kardynał-Arcybiskup książę Scwarzenberg napisał z Rzymu list pasterski do mieszkańców swej diecezji, w którym podług dawnego zwyczaju zaleca im skruczę i pobożne życie w ciągu terażniejszego postu.

(W. Z.)

Hiszpania.

(Sprawy w Kortezach. — Nowy spiszek w Valladolidzie. — Ochotnicy. — Porozumienie ze stanami Ameryki.)

Madryt, 23. lutego. Na wczorajszym posiedzeniu Kortezów toczyła się dalsza dyskusja nad artykułem konstytucji względem panującego kościoła, jednak niepowzięto jeszcze ostatecznej uchwały. Odrzucono znowu większością 132 głosów przeciw 92 poprawkę żądającą tolerancji wyznań dla cudzoziemców w stolicach prowincjonalnych. Na tem samym posiedzeniu przyzwolono także stosownie do projektu komisji, na otwarcie kredytu na wynagrodzenie uzasadnionych pretensyi spadkobiercom Mendizabala.

Słychać, że w Valladolid odkryto nowy spiszek. Aresztowano pułkownika, dwóch kapitanów i jednego sierżanta z pułku Espana, tudzież jednego cywilistę. Aresztowani, szczególnie pułkownik Villodo, są pod ścisłą strażą. Znaleziono także znaczną ilość strzelb, które trzymano w pogotowiu do powstania.

Dziennik *Espana* donosi, że się do armii zgłosiło 16.000 ochotników.

Rada ministeryalna przyjąwszy propozycje ministra spraw zagranicznych w sprawie okrętu „Black Warrior,” przeszła do gabinetu w Washingtonie notę, przyznając rządowi tamtejszemu słuszość w obydwóch głównych punktach. Sąd kolonialny otrzyma oprócz tego zlecenie, ażeby urzędników wyspy Kuby, którzy przekroczyli swe upoważnienia, pociągnął do odpowiedzialności. (Abb. W. Z.)

Anglia.

(Czynności izb d. 26. lutego.)

London, 27. lutego. Na wczorajszym posiedzeniu izby niższej zaproponował lord *Palmerston* rozpisanie wyboru w Montrose na miejsce w parlamencie opróżnione przez zgon pana *Józefa Hume*; zarazem poświęcił pamięci zmarłego kilku słów szczerego szacunku. Nie tak jak *Burke*, który wielkie swe dary miasto dla sprawy ludzkości poświęcał raczej duchowi stronnictwu, należał *Hume* do tych rzadkich charakterów, które się wyłącznie poświęcają ludzkości. Nie wiążąc się z żadnym stronnictwem zniewalał wszystkich do najgłębszego szacunku, w żelaznej pilności i z bezsensną wytrwałością obca mu była wszelka osobista ambicja i nieszukał innej nagrody krom własnego uczucia pożytecznej czynności. Nieznał nienawiści dla najzaciętszych swych przeciwników politycznych a najdotkliwsze osobiste obrazy przebaczał i zapominał w chwili, kiedy opuszczał izbę posiedzeń. Od wielu lat niedoznała izba cięższej straty, i każdy zapewne podzielać będzie żal, którym przejęty jest wnioskodawca pemi oklaskami ze wszystkich stron izby.) W tym samym duchu przemówili panowie *J. Walmsley* i *Mr. Brotherton*. Następnie zaproponował *Mr. Heyter* rozpisanie wyborców dla City w Londynie, przy której sposobności *Lord Palmerston* oznajmia, że aż do powrotu lorda *John Russell* z Wiednia były minister kolonii zawiadywać będzie sprawami tego departamentu. Luboć polityczny podsekretarz jeszcze nie jest mianowany, nienależy jednak zapominać, że stały podsekretarz jest zawsze w urzędzie. Po tem wszystkim nie może być mowy o osieroceniu kolonii. Na wniosek ażeby się izba według porządku dziennego ukonstytuowała w komitet dla przyzwolenia kredytu zabiera głos *Mr. Lindsay*. Oświadcza że niedawno był w Paryżu i zrobił wizytę w ministeryum wojny, gdzie podziwiać musiał dokładność z jaką minister wojny obznajomiony jest ze wszystkimi najdrobniejszymi szczegółami służby. Zapytuje przeto, dlaczego rząd angielski nie może zaprowadzić systemu podobnego do francuskiego, który tak jest pojedynczy i jasny, podczas gdy system angielski tak zawiły i trudny do pojęcia. Co do służby transportowej, potrzebuje rząd na transport 25,000 wojska miejsca na okrętach w objętości 350.000 beczek — to powinno wystarczyć nie tylko na transport angielskiej ale i francuskiej armii. Dla zaradzenia złemu zaproponowano zaprowadzenie urzędów „Transport Board,” ale podobne urzęda kolegialne mają tylko tę zaletę, że zwalają odpowiedzialność z jednego członka na drugiego t. j. żaden z urzędników nie jest rzeczywiście odpowiedzialny. Kraj nieskąpi grosza na potrzeby wojny, ale ma prawo użalać się na niepotrzebne trwonienie swych pieniędzy. To oświadczenie wywołało żywą dyskusję, poczem powstał ze strony rządu admirał *Berkeley* oświadczać, że

podania pana *Lindsay* co do potrzebowanej objętości okrętowej są zupełnie błędne. Przytoczona liczba okrętów służy na transport nie tylko angielskiemu ale i francuskiemu i tureckiemu wojsku. Na to przyzwala izba znowu kilka pozycyi budżetu armii. W komitecie finansowym przyzwolono na wniosek pana *Wilson* 17,183.000 funt. szt. na rok 1855 za pomocą wydania obligacyi skarbowych.

(Abb. W. Z.)

London, 24. lutego. *Mr. Bright* wyrażał niedawno nadzieję, że konferencye w Wiedniu ułatwią zawarcie wieszenia broni i położą tym sposobem koniec dotychczasowemu rozlewowi krwi. Na to robi uwagę *Times*, że niemoże podzielać ani nadziei ani zyczeń *Mra. Brighta*. „Nie idzie bowiem o to, jaki wpływ wywrą układy o pokój na dalszy tok wojny, lecz przeciwnie jak wpłyną wypadki wojenne na tok konferencyi wiedeńskich.” (A. B. W. Z.)

(Generał *Vivian* mianowany komendantem kontyngensu tureckiego.)

London, 26. lutego. Według dziennika *Observer*, generał-major *Vivian* przy armii w Madras, jest mianowany komendantem kontyngensu tureckiego. Porucznik *C. B. Ramsay*, również armii w Madras, będzie jego adjutantem, jakoż posady przy legionie tureckim będą powiększej części rozdane oficerom indyjskim.

Francya.

(Powiększenie kontyngensu zasze od roku.)

Paryż, 26. lutego. Według źródeł urzędowych następujące jest powiększenie kontyngensu, jakie od roku poniosło wojsko stojące: 1 szwadron kawalerii elitów, znany pod nazwą „sto gwardzistów,” 6 pułków piechoty gwardyi (2 pułki grenadyerów, 2 woltżerów, 1 pułk zandarmeryi i jeden zuawów), jeden batalion gwardyi strzelców pieszych, jeden pułk kirysyerów gwardyi, który razem z pułkiem guidów stanowi brygadę kawalerii gwardyi, 1 pułk gwardyi artyleryi konnej, 1 pułk gwardyi artyleryi pieszej, 2 kompanie gwardyi inżynierów, 1 szwadron gwardyi zandarmeryi, 1 szwadron gwardyi pociągów z wymienionymi powyżej nowymi powiększeniami, 1 pułk tyralierów algierskich, 3 nowe bataliony tyralierów algierskich dla Afryki, 5 nowych kompanii remontów, z tych 3 dla Afryki, 100 kompanii piechoty, za utworzeniem szóstej kompanii przy wszystkich batalionach rezerwy stu pułków piechoty, 53 szwadronów kawalerii, za przywróceniem szóstych szwadronów we wszystkich pułkach kawalerii; następnie znaczne pomnożenie urzędników w intendanturze i medycynie.

(Obrot handlowy w styczniu.)

Paryż, 21. lutego. *Monitor* ogłasza porównawczy przegląd przywozu w miesiącu styczniu, z czego okazuje się, że cła przywozowe wynosiły w miesiącu pomienionym 12,501.994 franków, to jest o 3,467.000 więcej niż w styczniu 1854 i o 3,556.000 fr. więcej niż w styczniu 1853. Powiększenie przychodu wynika głównie z większego przywozu cukru, kawy, bawełny i spirytusów. (W. Z.)

(Więzienia przechodzą w obręb ministeryum spraw wewnętrznych. — Wojska do Krymu. — Rozruchy w departamencie Cher. — Zapobiedz usiłują fałszowaniu napojów.)

Paryż, 27. lutego. Według wypracowanego już projektu ustawy, który jednak dopiero w przyszłej sesji przedłożony będzie Ciału prawodawczemu, mają wszystkie więzienia w kraju oddane być pod zarząd ministerstwa spraw wewnętrznych.

Wychodzący w Lugdunie dziennik *Salut public* donosi pod dniem 26. lutego: Generał *Herbillon* (armii lugduńskiej) odpłynie w tym tygodniu z swą dywizją do armii orientalnej. Także generał *Luzy-Pelissac* otrzymał rozkaz przygotować swą dywizję do marszu.

Dla wzmagającej się drożyzny zaszły niepokoje w departamencie du Chera a szczególnie w miasteczku *La Charité*.

Ciału prawodawczemu przedłoży rząd w tych dniach zaostrzoną ustawę przeciw fałszowaniu gorących napojów, które trwa pomimo istniejącego nadzoru i postanowień karnych. (Abb. W. Z.)

Belgia.

(Traktat z Anglią zabezpieczający ochronę własności literackiej.)

Moniteur ogłosił niedawno traktat zawarty między Anglią i Belgią ku ochronie artystowskiej i literackiej własności. Traktat ten jest podpisany 12. sierpnia 1854 i ratyfikowany 24. stycznia b. r. Najważniejsze postanowienia jego są, że nie tylko istniejące w jednym kraju prawa autorów mają mieć zupełnie moc obowiązującą w drugim kraju, lecz także że przyznana ochrona dziełom oryginalnym będzie także rozciągnięta pod pewnymi warunkami na tłumaczenia. Za wszystkie rodzaje książek i dzieł muzycznych, bądź w poprzód wyjdą w Anglii, bądź w Belgii, za wprowadzeniem do Anglii należy opłacić podatek 15 szyl. od cetnara, a za ryciny i rysunki 1¹/₂ szyl. od funta. Belgia zaś przy przywozie książek, muzykaliów, rycin i map z Anglii pobiera jednostajnie cło 10 franków od 100 kilogramów. Widoczna, że Belgia nie mogła otrzymać upoważnienia taryfy angielskiej, jak tylko za przyzwoleniem ochrony zabezpieczającej prawa autorom angielskim. Jednak przedewszystkiem musiał belgijski rząd starać się o to, ażeby dla typograficznych produktów swego kraju utworzył angielską targowicę pod temi samymi względnościami, jakie już od Anglii uzyskała Francya traktatem z dnia 3. listopada 1851. Zresztą jak ważną jest Anglia dla produktów typografii belgijskiej okazuje się z liczb następujących: Wywóz belgijskich dzieł drukowanych do Anglii, włącznie z temi, które na Anglię posłano do zamorskich krajów, osiągnął w roku 1853 wartość 1,290.387 franków, a zatem niemal czwartą część wywozu do Prus (381.005 fr.), a szóstą część wywozu do Francyi (208.521 fr.)

Włochy.

(Rozruch więźniów.)

Turyn, 26. lutego. W nocy z dnia 24. na 25. b. m. podpalili więźnie w więzieniach kryminalnych Senatu swoje sienniki, potem drzwi więzienia i w powszechnem zamieszaniu chcieli uciekać z więzienia. Straż kryminalna, której później przybył w pomoc oddział strzelców, zapobiegła tej ucieczce. (Abbl. W. Z.)

Niemce.

(Stan banku. — Oplata należności kościelnych. — Sprostowanie względem wywozu zboża do Polski.)

Berlin, 1. marca. Na odbytem 28. lutego jeneralnem zgromadzeniu najznakomitszych uczestników banku pruskiego przedłożył szef banku, minister v. der Heydt rezultat czynności z roku zeszłego. Z tego pokazuje się, że interesa banku pomimo niepomysłnych czasów w roku 1854 znacznie się powiększyły.

— Znowu wyszło najwyższe rozporządzenie, ażeby izraelicy właściciele gruntów opłacali ciążące na własności gruntowej należności na utrzymanie kościołów chrześcijańskich i inne podatki religijne, należące do kategorii realnych ciężarów. Ze strony ministra spraw wewnętrznych dozwolony został nawet, z przyczyny specjalnego wypadku, pobór tych należności od wzbraniającej się strony w drodze administracyjnej egzekucji.

— *Gazeta Wrocławska* prostruje teraz podaną niedawno wiadomość, że wywóz pszenicy z Polski do Prus został zakazany i że rosyjskiemu urzędowi pogranicznemu w Modrzejowie polecono natychmiast wykonanie tego rozkazu. Zakaz taki nie został weale wydany, a nawet niemyślano o nim dotychczas. (W. Z.)

Królestwo Polskie.

Warszawa, 4. marca. Przez rozkaz J.O. Księcia Namiestnika Królestwa komendantowi miasta Warszawy JW. generał-lejtnantowi *Tuczek* poleconem zostało pełnić obowiązki Warszawskiego wojennego generał-gubernatora; zgłaszających się w interesach dotyczących tych obowiązków JW. generał *Tuczek* przyjmować będzie codziennie o god. 10. zrana w gmachu rządowym przy ulicy Krakowskie przedmieście pod nr. 413. (Gaz. Warsz.)

Rosya.

(Doniesienie z linii kaukaskiej.)

Petersburg, 24. lutego. Podług dziennika „*Kaukas*“ podającego raport z kaukasko-tureckiej granicy, nie wydarzył się tam po zwycięstwach odniesionych nad Turkami pod Czolokiem, Czingilbergiem i Kussek-dara, żaden ważniejszy wypadek wojenny. Obie strony obserwowały się tylko przez całą jesień. Z nastaniem mrozów i śniegu zaczęły wojska rosyjskie zajmować leże zimowe, a mianowicie po wsiach pogranicznych dystryktów, tak, że zasłaniały równocześnie granicy od morza czarnego aż do Persyi. (W. Z.)

Turcya.

(Zabiegi na dworze Szacha perskiego.)

Trebizonda, 13. lutego. Angielsko francuscy specjaliści komisarze *Borrée* i *Murray* będą mieć przykre stanowisko przy dworze Szacha perskiego. Rosyjski pełnomocnik *Aniszkow* doręczył notę z Petersburga, którą wezwano szacha, ażeby się stanowczo oświadczył za jedną lub za drugą stroną wojującą. Przedłożono mu oraz projekt do traktatu zaczepnego i odpornego, w którym Persyi gwarantowano wiele korzyści, a między innymi obowiązuje się Rosya utrzymywać na morzu kaspijskiem 12 okrętów wojennych itd. Angielsko-francuscy pełnomocnicy zaś usiłują przekonać Szacha, że najroztropniej zrobiłby, gdyby zawarł traktat przymierza z mocarstwami zachodnimi, gdyż w takim razie Turcya i Persya nie byłyby wystawione na zamachy chciwych zaborów sąsiednich narodów. (Zeit.)

(Fregata austr. *Venus* krążyć ma u wybrzeży syryjskich. — Wiadomości z Anatolii.)

Dnia 7. lutego po zamknięciu poczty przybyła austriacka fregata „*Schwarzenberg*“ po 5dniowej podróży z Korfu do Smyrny. Okręt i miasto, jako też stojące w porcie obce okręta wojenne wymieniały zwykłe pozdrowienia, poczem zebrane tu 3 austriackie okręta wojenne „*Venus*“, „*Minerva*“ i „*Arethusa*“ powitały salwami z dział banderę komodora *Fautza*. Austriacka fregata „*Venus*“ odplynęła 11go w nocy do Alexandrii, gdzie zabawi do 7 miesięcy, a potem będzie krążyć u wybrzeży syryjskich.

Ostatnia poczta z *Erzerum* i *Trebizondy* z 31. stycznia nie przywiozła znowu żadnych nowin wojennych, czemu dziwić się nie trzeba, gdyż niepodlega już żadnej wątpliwości, że Rosyanie tak w okolicy rzeki *Murad*, jako też nad *Arpa-Czajem* opuścili terytorium tureckie i cofnęli się na swoje granicy, gdy tymczasem z drugiej strony armia anatolska, a raczej przerzedzone hordy, z których korpus ten w tej chwili się składa, nie jest w stanie przesiąść żadnych kroków zaczepnych. (L. k. a.)

Australia.

(Powstanie w Australii.)

Melbourne, 2. stycznia. Z *Ballarat* piszą pod dniem 30go listopada o podniesionem powstaniu w Australii: Przyczyną rozruchów było wzbranianie się diggerów (kopających złoto) podawać o pozwolenie kopania złota i płacić przypisaną należność. Uchwałę tę powzięto na monster-metyngu dnia 29. lutego. Nazajutrz po tym me-

tingu wysłała publiczna władza agentów policyi do kopalni dla wyśzukania i przyaresztowania diggerów, niezaopatrzonych w pozwolenie (license). Jednak wykonawcy prawa byli zmuszeni gradem kamieni do odwrotu, poczem wystąpił angielski komisarz z większą liczbą agentów policyjnych, wzmocnionych wojskiem, i kazał odczytać wicherzycielom akt o rozruchach. Niektórzy usłuchali napomnienia i rozeszli się, a przeciw opierającym wystąpiło wojsko i dało kilka strzałów. Poczem niektórzy diggerowie udali się do kopalni *Eureka*, drudzy na czerwone wzgórze, gdzie w obozie oszańcowanym worami piasku itd. wywiesili swoją banderę „*Krzyż południowy*“. Zopatrzili się w rewolwery i inną broń, i wojsko wraz z policyją uznało za rzecz stosowną cofnąć się. To się działo o czwartej godzinie z południa. O piątej godzinie zebrała się wielka ich liczba przy innym szancku diggerów, zwanym *Bakery-hil*; tam każdy wpiśywał się po imieniu do związku reformy, i uczyli się robić broń. Podczas tych wypadków dawano ciągle ognia z rewolwerów i krzyczano bez ustanku: „Nie będziemy już opłacać pozwoleń i domagamy się praw dla siebie!“ O siódmej godzinie wieczór nadeszła do *Ballarat* wiadomość, że także w *Creswicks-Creek* jest powstanie; posłano tam oddział policyi. Wielki orszak diggerów zajął gościniec do *Melbourne* dla uwolnienia jeńców, którzy się w ręce wojska dostali. Z obu stron było kilku rannych, ale zaden nie poległ.

Dotąd sięgają doniesienia z *Ballaratu*. Z niespokojnością oczekują dalszego toku wypadków, gdyż sprawa zdaje się w samej rzeczy niebezpieczny obrót przybierać. Rząd w tej myśli przedsięwziął środki do skoncentrowania całej siły wojskowej i policyjnej w kolonii *Ballarat*. Wszyscy żołnierze 40. i 12. pułku wyruszyli już pod podpułkownikiem *Valliant* z *Melbourne* do *Ballarat*; mają z sobą 2 sześciofuntowe i 2 dwunastofuntowe działa. Również angielski wojenny okręt „*Electra*“ dał niejaka część swej załogi do dyspozycji władzy publicznej. Zbrojnym tym siłom, wynoszącym razem około 1000 ludzi, towarzyszyły liczne wozy z bagażami i amunicją. *Sir Robert Nickle*, tudzież generał-adjutant komendant angielskiego wojska w kolonii, i generał-adjutant pułkownik *McCartney* zamysłili dnia 2go odejść na widownię powstania. Jednego z korespondentów dziennika „*Geelong Advertiser*“ to najmocniej zastanawia, że excesanci wywiesili na swoich zgromadzeniach tylko banderę australską, niby dla oznaczenia przeto, że o ojczystym kraju niechcą nic wiedzieć.

Z teatru wojny.

(Doniesienia z obozu z dnia 9. lutego.)

Wiedeń, 2. marca. Prywatna korespondencya w dzienniku „*Constitutionnel*“ z obozu pod *Sebastopolem* pod dniem 9. lutego donosi, że organizacya drugiego korpusu armii rażno postępuje. Trzecia dywizya, zostająca dawniej pod księciem *Napoleonem*, a teraz pod generałem *Meyran*, zajęła swe stanowisko pod *Inkermanem* obok drugiej dywizyi i należy do korpusu pod dowództwem generała *Bosquet*. Zaraz po przybyciu generała *Pellissier* miał generał *Forey* odejść do Francyi. Anglicy wzięli się z podwojoną gorliwością znowu do robót oblężniczych. Do obozu sprzymierzonych przybyło w ostatnich dniach wielu zbiegów rosyjskich, według których zeznania wojsko rosyjskie w ogóle liczy 75—85.000 wojska i rozdzielone jest w *Sebastopolu*, północnym forcje, na wzgórzach między *Czerną* a *Belbekiem*, w *Symferopolu*, *Kerczu* i w okolicy *Eupatoryi*.

Według korespondencyi francuskich z *Konstantynopola* z dnia 15. lutego nadchodziły do zatoki *Kamieszy* transporta ludzi, koni i amunicyi w takiej ilości, że się w zatoce nie mogły pomieścić. Całe wybrzeże było na pół mili zaścicelone barakami, kulami armatnimi i pakunkami wszelkiego rodzaju. Gwardya francuska zajęła już od dnia 11go lutego główną kwaterę, gdzie zastępuje miejsce siódmej dywizyi, która zajęła wzgórze pod *Inkermanem* na lewym skrzydle Anglików, gdzie im pomaga w robotach oblężniczych.

Dzienniki francuskie donoszą prawie jednoznacznie, że na dzień 20. lutego spodziewać się należy stanowczej walki; ale „*Monitor*“ ma już wiadomość z tego dnia z doniesieniem, że nic ważnego potąd nie zaszło pod *Sebastopolem*. (Abbl. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 5. marca. Według depezy telegr. w *Nowopruskiej Gazecie* ogłosił Jego Mość Cesarz *Alexander II.* *Mikołajewicz* ludom państwa rosyjskiego proklamacyą z dnia 2. marca swoje wstąpienie na tron i przyjmował hołdy wysokich dygnitarzy państwa, załogi stolicy itd. (Abbl. W. Z.)

Berlin, niedziela. *Russell* wyjechał wczoraj do *Wiednia*.

Berlin, 4. marca. Generał *Wedell* przybył tu z *Paryża*. Armia pruska przywdzieje czterotygodniową załobę, a załoga tutejsza zacznie ją nosić od dnia dzisiejszego. Teatra królewskie zamknięte na trzy dni.

Londyn, sobota. *Lord Clarendon* wyjechał do *Boulogne* na konferencyę z Jego Mością Cesarzem *Napoleonem*. W parlamencie oświadczył *lord Clarendon*, że śmierć Cesarza *Mikołaja* może znowu wyrzec potężniejszy wpływ na mające się rozpocząć konferencyę, poczem *lord Lyndhurst* cofnął swoją mocę względem polityki Prus.

Forli, 1. marca. Znowu dopuszczono się zamachu na hrabię *Passolini Zanelli* w *Faenzy*, jak się domyślają, dlatego, iż przyjął posadę *Gonfaloniera*. Rana nie jest niebezpieczna.

Genua, 2. marca. W *Konstantynopolu* robią przygotowania do założenia szpitalu dla wojsk piemonckich. Parostatkiem ma być wysłana służba sanitarna, siostry miłosierdzia itd. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 6. marca. Spęd była rzeźnego na wczorajszym targu liczył 196 wołów i 7 krów, których w 9 stadach po 6 do 46 sztuk z Dawidowa, Rozdołu, Stryja, Kamionki i Krechowicza na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak się dowiadujemy — na targu tylko 70 wołów na potrzeb miasta i płacono za sztukę, mogącą ważyć 12¹/₄ kamieni mięsa i 1¹/₄ kam. łożu, 146r.40k., sztuka zaś, którą szacowano na 15¹/₄ kam. mięsa i 2 kam. łożu, kosztowała 230r. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 8. marca.	gotówka		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski . . . . . mon. konw.	5	47	5	51
Dukat cesarski . . . . . " "	5	52	5	55
Półimperyal zł. rosyjski . . . . . " "	10	4	10	9
Rubel srebrny rosyjski . . . . . " "	1	57	1	58
Talar pruski . . . . . " "	1	53	1	56
Polski kurant i pięciozłotówka . . . . . " "	1	25	1	26
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	93	40	94	10
Galicyjskie Obligacje ind.	74	55	75	15
5% Pożyczka narodowa	85	—	86	—

Uwaga: Galicyjskie listy zastawne i obligacje indemnizacyjne notowane bez kuponów, przeto przy kupnie i sprzedaży mają być obliczone i wynagrodzone bieżące prowizye.

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 8. marca 1855.		zlr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	sa. k.	—	—
" sprzedał " " 100 po	" "	94	30
" dawał " " za 100	" "	94	—
" żądał " " za 100	" "	—	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 5. marca o pierwszej godzinie po południu.
 Amsterdam 104. — Augsburg 124³/₄ l. — Frankfurt 124¹/₂ l. — Hamburg 92¹/₂. — Liwurna — l. — Londyn 12.12 l. — Medyolan 124. — Paryż 146.
 Obligacje długu państwa 5% 84¹/₄ — 84³/₄. Detto S. B. 5% 95 — 96.
 Detto pożyczki narod. 5% 87¹/₈ — 87¹/₄. Detto 4¹/₂% 73 — 73¹/₄. Detto 4% 63¹/₂ — 64. Detto z r. 1850 z wypłatą 4% 92¹/₂ — 93. Detto z r. 1852 4% 91¹/₂ — 91³/₄. Detto Głognickie 5% 92 — 92¹/₄. Detto z r. 1854 5% — —. Detto 3% 50 — 50¹/₂. Detto 2¹/₂% 41 — 41¹/₂. Detto 1% 16³/₄ — 17. Obl. indemn. Niz. Austr. 5% 81¹/₂ — 82. Detto krajów kor. 5% 73 — 77. Pożyczka z r. 1834 220 — 221. Detto z r. 1839 121 — 121¹/₂. Detto z 1854 107³/₄ — 107⁷/₈. Obl. bank. 2¹/₂% 58 — 58¹/₂. Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5% 101 — 101¹/₄. Akc. bank. z ujmą 1010 — 1012. Detto bez ujm. — —. Akcje bankowe now. wydania — —. Akcje banku eskomp. 91 — 91¹/₂. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 195 — 195¹/₄. Wied.-Rabskie 110 — 110¹/₄. Detto Budzyniecko-Lincko-Gmundzkiej 254 — 256. Detto Tyrnawskiej 1. wydania — —. Detto 2. wydania — —. Detto Edynburgsko-Neusztadzkiej — —. Detto żeglugi parowej 556 — 558. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 550 — 552. Prior. obl. Lloyd (w srebrze) 5% 94¹/₂ — 95. Północn. kolei 5% 86¹/₂ — 87. Głognickie 5% 82 — 82¹/₂. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 84 — 84¹/₂. Detto Lloyd 557¹/₂ — 560. Detto młyna parowego wiedeń. 133¹/₂ — 134. Renty Como 13¹/₄ — 13³/₈. Esterhazego losy na 40 zlr. 82³/₄ — 83. Windischgrätzka losy 29¹/₄ — 29³/₈. Waldsteina losy 28³/₄ — 29. Keglevicha losy 11³/₈ — 11³/₄. Cesarskich ważnych dukatów Agio 29¹/₄ — 29³/₄.
 (Kurs pieniężny na giełdzie wiedeń. d. 5. marca o pół do 2. po południu.)
 Ces. dukatów stęplowanych agio 29¹/₄. Ces. dukatów obrączkowych agio 28³/₄. Ros. imperyały 10. Srebra agio 24¹/₂ gotówką.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 8. marca.
 Obligacje długu państwa 5% 82³/₈; 4¹/₂% 72; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; 2¹/₂% —. Iosowane obligacje 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akcje bank. 1007. Akcje kolei półn. —. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 554. Lloyd —. Galic. l. z. w. Wiedniu —. Akcje niz.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 zlr. 453³/₄ zlr.

Amsterdam 1. 2. m. — Augsburg 126¹/₂ l. 3. m. Genua — 1. 2. m. Frankfurt 125¹/₂ l. 2. m. Hamburg 93¹/₄ l. 2. m. Liwurna — 1. 2. m. Londyn 12.18.1. 3. l. m. Medyolan 124³/₄ l. Marsylia —. Paryż 147¹/₂. Bukareszt 216. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. —. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. — lit. B. —. Lomb. —; 5% niz. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. —; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 106¹/₄. Pożyczka narodowa 86¹/₈. C. k. austr. akcje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 602 fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 8. marca.
 Hr. Lanckoroński Teodor, z Poddubiec. — PP. Thorznicki Juliusz, z Cuculowic. — Tustanowski Julian, z Żurawna. — Zakrzewski Adolf, z Przemysła. — Remer Erazm, z Zaczkowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 8. marca.
 Hr. Komorowski Edward, do Wolicy. — PP. Sozańscy Jan i Leopold, do Tarnopola. — Malczewski Juliusz, do Skwarzawy. — Schubert Franciszek, do Krakowa.

Przegląd

sposprzeżeń meteorologicznych we Lwowie w lutym 1855.
 Średni stan barometru był 323¹/₄ 913 paryz. miary na 0° zredukowany, a 2¹/₄ 261 niższy zniż w zeszłym miesiącu. Najwyższy 329¹/₄ 36 d. 20 o god. [6. zrana; najniższy 315¹/₄ 04 dnia 15. o god. 2. w południe.
 Największa chwiejność barometru zaszła przeto równie jak w przeszłym miesiącu w ciągu 5 dni i wynosiła 14¹/₄ 32.
 Średnia temperatura była = — 5. 92 R; najwyższa + 3. 7. dnia 14. o god. 2. z południa; najniższa — 17. 8 dnia 21. o god. 6. zrana. Największa różnica temperatury wynosiła przeto 21, 5°, prawie o 4° więcej niż w zeszłym miesiącu.
 Średnia temperatura zimy meteorologicznej skończonej z tym miesiącem wynosi — 3° 64.
 W 21 dniach tego miesiąca nie nastąpiła odwilż, a najdłużej przez 9 dni bez przerwy.
 Średnia wilgoć powietrza była 86. 52; największa 100.0 przy mgłę d. 22. i 23. zrana; najmniejsza 72.2 dnia 17. o godzinie 2. z południa.
 Panujący kierunek wiatru był Zach. Półn.-Zach. i Półn.-Wsch. Całkiem pogodnych dni nie było żadnych, mało mglistych 2, mocno mglistych 14, całkiem pochmurnych 12. Śnieg padał w 13 dniach i doszedł w całym miesiącu do wysokości 15¹/₄ 11¹/₄ m. p.
 Woda metoryczna wynosiła w całym miesiącu 21. 35¹/₄ miary paryz., prawie połowę ilości zeszłego miesiąca.
 Dr. R. —

Sposprzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 7. marca.					
Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	326.60	— 2.2°	91.5	wschod. sł.	pochmurno
2 god. pop.	325.05	+ 2.2°	66.3	połud. wsch. sł.	"
10 god. wie.	325.36	— 1.1°	80.1	" "	"

TEATR.

Dziś: na dochód p. Witalisa Smochowskiego dana będzie Tragedya w 5 aktach z prologiem przez Szekspira napisana, a przez Jana Nep. Kamińskiego tłumaczona, pod nazwiskiem:
 „Król Lear.”
Jutro: na korzyść pana Caesara Frank przedst. niemieckie:
 „Terese Krone.”

KRONIKA.

Siedmnasta składka z wykupna kart od powinszowań Nowego roku 1855. — Złożyli pp. Błoński 6k., Grabowski 10k., Haud 10k., Huzarewicz 30k., Ficzko 30k., J. F. 20k., Kestler Fr. 30k., pani Klima Al. 20k., pp. Schubuth Fr. 2r., Klipanowski 20k., Pietzsch 1r., Dr. Czerniański 1r., pani Wittig M. 20k., p. Wohlfeil 30k., pani Sokółowska M. 1r., pp. Lenkowski M. 30k., Later 20k., Schmidt Fr. 1r., Sedlaczek 30k., pani Hoppé J. 1r., pani Swietlawska 20k., pp. Schnajder J. 2r., Beryowzki 1r., Koźmiński Fr. 1r., Rozwadowski 1r., Werner c. k. radca gubern. 2r., A. M. 10k., pani Heusler A. 30k., pani Filipowska Al. 20k., pp. Scheube 20k., Baudysz 1r., Sender 20k., dr. Nossig 20k., Hauer L. 1r., Meczereda T. 30k., Koźmiński J. 30k., E. K. M. 1r., Wohlmuth 10k., dr. Kolischer 50k., Lewicki 10k., Schapira 30k., Goldberg 20k., Weinreb 30k., Schnajder J. 1r., Kupczyński M. 30k., Rohlski M. 10., Roman Markus 10k., Berger M. 20k., Dworski A. 1r., pani Onyszkiewicz A. 10k., pp. Klingenfuss 10k., Frankowski 5k., Kiselka 1r., Wojcikiewicz K. 10k., Fechter L. 10k., Kwiczynski 30k., Marherr c. k. major 1r., C. A. 30k., C. H. 20k., ks. Górski katecheta 1r., pani Justian 1r., L. A. 24k., Raab 24k., Dr. Kosiński 1r., Waliczewski 12kr. — Razem 40r. 1kr., dodawszy do tego sumę poprzednich składek 91r.24k. m. k., wynosi ogółem 95r.25k. m. k.

Według nowej ustawy o rękodzielnictwach, która niebawem ma być ogłoszona, ma każda korporacja rękodzielnicza pozyskać ważne prawo naradzania się nad swemi statutami, a potem przedkładać je c. k. Namiestnictwu do potwierdzenia.
 — Nad przyozdobieniem wnętrza Luwru dziełami plastycznymi pracują z wielką gorliwością. Rzeźbiarz August Barre wykończył w tym zamiarze piękną statwę kardynała Richelieu'go i grupę przedstawiającą „Wiosnę”. Auvray pracuje nad grupą „Astronomii.”
 — Wychodzący w Genuy dziennik „Cattolico” uskarża się w cierpkich wyrazach na gorszące i nieobyczajne maski, które podczas upłynionego karnawału tłumnie przeciągały głównymi ulicami Genuy. Między innymi zwracało na siebie uwagę sześć maskowanych osób, które przedstawiać miały parodyę na uniform francuzkich dragonów przybyłych z Rzymu, przed nimi szedł maskowany mężczyzna z infułą na głowie, który naśladował kapłańskie błogosławieństwo. Na innym miejscu przechadzała się męzka maska przebrana za pielgrzymka po pod boki z białogłową przebraną za zakonnice.